

fer angaaende Afregninger ogsaa paa Legater, som have været givne til en bestemt Kreds, navnlig enkelte Sogne, som ikke altid ere det samme som Communer, og disse Legater vare vistnok paa de fleste Steder, hvor der har været Tale om Afregninger og hvor de vedkommende Sogne have sat sig derimod, været givne under meget lovbestemte Former, saaledes at de skulle komme det og det Omraade af Beboere til Nytte i en bestemt Henseende; men desuagtet har den foregaaende Minister sagt, at Levens Bestemmelser i Henseende til Afregning ogsaa skulle gjøres anvendelige paa disse Legater, og at de Sogne, der hørte til een Commune, skulle ved Afregning gjøres deelagtige i disse Legater. Dette er Noget, som jeg, dengang vi vedtoge Loven, ikke havde tænkt mig. Den anden Erfaring, som foreligger, er den, at man seer, at der allevegne klages over en tiltagende Fattighyrde, og disse Klager, der ere blevne flere og flere i de to forløbne Aar, have vist sig i Gjerningen at være begrundede, idet man nu Tid efter anden anlægger meget befofkelige Fattiggaarde, som man siger, netop fordi Fattighyrden er tiltagen. Der er altsaa Grund til at spørge om, hvorfor Fattighyrden er tiltagen saa pludselig, og jeg siger da, at dette allerede er anført af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen), idet han har sagt, at der gives enkelte Sogne, hvor næsten alle Beboere ere enige om at afhjælpe Armoden i Tide ved at give frivillige Bidrag; men naar dette er Tilfældet i det ene Sogn og ikke i det andet, og der som Følge deraf bliver en større offentlig Fattighyrde, hvad er saa naturligere end at det Sogn, der hidtil har været villig til at yde Bidrag ad frivillig Vej til dem, der ikke kunne hjælpe sig selv, blive fjede af at give disse Bidrag, naar det andet Sogn af samme Commune ikke vil følge den samme Vej. Saa siger det Sogn, der har givet frivillige Bidrag: enten maae vi stilles ad eller ogsaa ophøre med de frivillige Bidrag; men disse frivillige Bidrag have en ikke ringe Betydning, thi den Hjælp, der kommer i Trang, kommer, som man siger med et gammelt Ord, to Gange, og jeg troer, at den Commune, der vedbliver med disse frivillige

Bidrag, før de Fattige gaae ind under den offentlige Forsørgelse, altid vil have den mindste Fattighyrde. Men naar det paa mange Steder er blevet mindre med den frivillige Hjælp, saa paastaer jeg, at dette for en stor Deel er begrundet i, at det ene Sogn ikke følger samme Princip som det andet. Det er netop disse to Erfaringer, der bevæge mig til at gjøre Alt, hvad jeg kan, for at fremme det foreliggende Lovforslag, og jeg siger, at det er høist uheldigt, om vi skulle fortsætte paa den Vej, at der bliver saa at sige en principiel Modstand imod, at Sogne efter Begjæring kunne blive adskilte. Jeg har forresten ikke stor Tillid til Amtsraadene efter den Maade, hvorpaa de ere sammensatte, og derfor forekommer det mig ikke, at der kan være stor Fare ved at henlægge denne Myndighed til Amtsraadene, thi de høiest Bestattede ere saa vel repræsenterede der, at der ikke kan være nogen Grund til at gjøre Indvending mod Forslaget, og jeg veed virkelig ikke, hvad der skulle kunne begrunde de bestandige Afslag paa Sogneraadenes Begjæring, naar Amtsraadene anbefale dem.

Jagd: Den høitærede Indenrigsminister fremsatte en Uttring, som jeg ganske kan tiltræde, idet han henpegede paa, hvor betænkeligt det vilde være, om vi ligesom sløge ind paa den Vej, at vi, naar en vigtig Lov var udkommen, og der viste sig nogle Ulemper ved dens Gjennemførelse, saa strax vilde søge at gjøre om paa den. Jeg er fuldstændig enig dertil, men jeg tilstaaer, at jeg har opfattet det foreliggende Forslag som meget forskjelligt fra en saadan tilsigtet Hensigt. Det er jo en given Ting, at det netop er i den første Tid, efterat en omfattende og vigtig Lov er udkommen, at det viser sig, hvorledes Misforstaaelser have fundet Sted med Hensyn til Lovens Anvendelse eller med Hensyn til Udførelsen af det, man ved Lovens Bedtagelse har tilsigtet, og jeg tillader mig at troe, at nærværende Forslag udelukkende er udgaaet fra en saadan mindre betydningsfuld Bevæggrund, at Hensigten dermed hovedsagelig har været at fremkalde en Forhandling om det specielle Spørgsmaal, som Forslaget angaaer, og lægge al